

Марина та Сергій Дяченко

Королівська обіцянка

Розділ перший

Повернення старого друга

Був квітень, сніг зійшов, і пробилася перша травичка, а головне — яблуні вже ось-ось мали вкритися пишним цвітом.

Дуже люблю цю пору. Повітря просякнуте ще не святом, а передчуттям свята. Бруньки каштанів великі, ніби лапи щенят. Світає все раніше й раніше. І в класі доводиться запинати штори, бо сонце б'є й смалить, і який же дурень за такої погоди думатиме про уроки!

І от ми йшли зі школи — я, моя подружка Ритка й Макс Овчинін з паралельного класу. Насправді Максу було не по дорозі, але він вигадав, що йому необхідно заскочити на пошту. Йому щодня щось треба — то на пошту зайти, то в «Міні-маркет», то до приятеля, аби тільки не додому, а разом з нами. Він височенний, у сьомому класі — метр сімдесят. Ритка йому по плече. А я, хоч і виросла за півроку на вісім сантиметрів, — усе одно в цій компанії найнижча.

— Лінко, хочеш, твій рюкзак понесу?

— Мені що, сил бракує?

Ні Макс, ні Ритка не знали про мене всієї правди. Ніхто на світі не знав, навіть мама.

І я, чесно кажучи, сама іноді сумнівалася: а чи було це навсправжки? Чи була я магом дороги, воїном мандрівного Королівства й другом короля Оберона? Чи носила посох зі смарагдово-рубіновим набалдашником?

— Чому ти посміхаєшся? — з підозрою запитала Ритка.

— Та так, — потерла я кінчик носа. — Просто гарна погода.

Погода дійсно приголомшувала: сонце шкварило, небо ясніло, а горобці цвірінькали й купалися в калюжах. Увесь світ навколо був схожий на моє Королівство. У такі дні хороше мріється — про літо, про море й про те, що Оберон колись прийде за мною, кудись покличе, і ще вистачить на мою долю чарівних боїв і походів...

Адже я щодня на нього чекала. Якщо у нашому дворі хтось незнайомий сидів на лавочці — я щоразу ще звіддалік починала приглядатися. Серце тьохкало: Оберон? Ні...

Три з половиною місяці я його не бачила. Відтоді, як він прийшов до нас на батьківські збори. Відтоді, як наша класна перестала до мене чіплятися. От не знаю, Оберон її зачарував, чи що?

— Ну, бувай, — сказала Ритка на розі біля «Міні-маркету». — Овчинін, якщо тобі на пошту —

ходімо.

Макс зам'явся:

— Іди сама. Я наздожену.

Ритка хмикнула, закинула рюкзак трохи вище на плече й рушила додому. А Макс залишився.

— До себе не запрошую, — сказала я діловито. — У нас не прибрано. І взагалі... Ішов би ти, Максе, уроки вчити!

Він почервонів і посміхнувся:

— А я завтра до школи не йду. У мене олімпіада з математики.

— Щастить, — сказала я з жалем. — Ну чого тут стовбичити, давай хоч у двір зайдемо, чи що...

І ми ввійшли у двір.

На лавці напроти мого під'їзду сидів плечистий чолов'яга у світлій вітрівці. Не Оберон. Я ще звіддалік це зрозуміла: Оберону років сорок, а цьому трішки за двадцять. У Оберона волосся із сивинкою, а цей чорнявий. Не Оберон. Ну й байдуже...

Я сказала собі «байдуже», та настрій раптом зіпсувався. Начебто кульку проштрикнули голкою — пух-х, і все.

А раптом король ніколи за мною не прийде?

Я була потрібна чарівному Королівству, допоки воно мандрувало. А тепер воно вкоренилося на новому місці й росте собі потихеньку. А навіщо осілому Королівству маг дороги? Не знадобиться.

Чекай, Ліно, рік, і два, і десять...

— Ти чого? — запитав Макс.

— Нічого. А тобі що до того?

Макс опустил куточки губ:

— От як у тебе настрої змінюється... Щойно цвіла, а тепер на людей кидаєшся. Ні сіло ні впало.

А я винен?

— Не винен, — сказала я знехотя. — Гаразд, Макс, ти мене дійсно, того... пробач... За малечєю треба в садочок, уроки, все таке...

— Розумію, — сказав Макс і похнюпився. — Ну, бувай?

І я вже зробила крок до свого під'їзду, аж раптом...

— Ліно!

Сироти по шкірі. Ніби гарячою водою від потилиці до п'ят. Я обернулася.

Ні, це був не Оберон. Я взагалі його не знала, цього чоловіка. От хіба...

Я придивилася. Не повірила власним очам: він був схожий на старшого брата одного мого друга.

Хлопець підвівся мені назустріч:

— Ти що, мене не впізнаєш?

І голос же його!

— Гарольде? — сказала я зачудовано.

Він винувато посміхнувся.

— Гарольде!

Уже й не знаю, що подумав про мене Макс

Овчинін, який ще не пішов і став свідком цієї сцени. Я скрикнула, підстрибнула і повисла на шиї в незнайомого чоловіка — бо тепер упізнала його абсолютно точно. Нехай він змінився за минулі чотири місяці, але це таки Гарольд, мій друг і вчитель, який був молодшим магом дороги, а тепер, напевно, вже старшим став...

— Гарольде... це точно ти?

Він міг би не відповідати. За час, що ми провели в сідлі пліч-о-пліч, я встигла вивчити всі вирази його обличчя.

— Лінко... а ти зовсім не змінилася.

— От іще, — я відсторонилася. — Я, між іншим, виросла на вісім сантиметрів, це... зачекай, Гарольде. Зачекай...

Здогад був таким страшним, що в мене оніміли щоки.

— Гарольде! Скільки років минуло в Королівстві?!

Він потупив очі:

— Шість...

— Скільки?!

Усе зрозуміло. Коли ми востаннє бачилися, Гарольду було сімнадцять, і я вважала його старшим братом. А отже, тепер йому...

Але ж річ не тільки в тім!

— Гарольде! Його величність?..

Він зрозумів з півслова і поспішив мене

заспокоїти:

— Здоровий. Не бійся.

— А принцеси? Принцеси, тобто сестри-охоронниці! Вийшли заміж?

— Ні.

Я сіла на лавку. Гарольд примостився поряд. Макс Овчинін стояв кроків за десять і дивився отетеріло, але зараз мені було не до нього.

Одного разу, рятуючи Королівство від загибелі, король Оберон дав обіцянку — кожна з п'яти принцес, які були нареченими його сина, отримає по принцу за чоловіка, і станеться це раніше, ніж на скронях у кожної з них проб'ється перша сива волосинка. Заставою його королівської обіцянки стало життя Короля. Коли я вирушала додому, принцеси й не думали сивіти — вони ж бо були лише на кілька років старші за мене. І от тобі й маєш — у нас минуло майже чотири місяці, а в них, виявляється, промайнуло шість років!

— Чому ви не сказали мені, що в Королівстві час лине швидше?

— Та я сам не знав, — сказав Гарольд з досадою. — Досі ж ніколи такого не було, щоб людина з вашого світу довгенько жила в нас, а потім поверталася...

Я розглядала його з дивним відчуттям. Усе-таки він був надто дорослим. І одягнений несхоже: сорочка в клітинку навипуск, світла

вітрівка, не вельми чиста, джинси, затаскані кросівки... Я ж його звикла бачити в дорожньому костюмі мага!

— А Оберон знав?

— А ти думаєш, він залишив би тебе без єдиної звісточки аж на шість років?

— Так, — я прикусила губу. — І що ж, за цей час він не знайшов жодного принца?

Гарольд опустив голову:

— Він шукав. Але ж у нього — жодної вільної хвилинки. Там дракон занадився посіви палити. Там пірати напали на узбережжя. Там купці завищують ціни... Він, звичайно, посилав гінців туди-сюди, але всі повернулися ні з чим.

— Що, зовсім-зовсім немає принців?!

— Ну, панікувати поки ранувато, — сказав Гарольд без особливої впевненості. — Знаєш... Ходім-но до лісу чи кудись інде. Тут такий сморід...

Я потягнула носом, але нічого не відчула.

— Звідки смердить?

— З вулиці. Від цих, що їздять.

— А-а, вихлопні гази... Ходімо до мене додому. Я квартиру зачиню.

— Ні, — Гарольд рішуче похитав головою. — Мені такий дім не подобається, вибач. Тут є поблизу дерева.

— Парк?

— Ну так. Ходімо. Погода гарна.

— Гарзд, — я знову закинула рюкзак на плече. — Пішли.

На виході з двору мене наздогнав Макс.

— Ліно, можна тебе на хвилиночку? — запитав напруженим голосом.

Я підійшла:

— Чого тобі?

Макс нервував:

— Хто це?

— Мій друг.

— Куди ти з ним ідеш?

— А тобі що?

— Ліно! Ти поглянь на нього! У нього ж таке лице... ніби він убивця! Це дорослий мужик, навіщо ти йому потрібна?!

Я примружила очі:

— Ти мене що, виховувати зібрався?

— З глузду з'їхала, — сказав Макс жалібно. — Звідки ти його знаєш?

— Я з ним билася пліч-о-пліч, — сказала я сухо. — Він мені не раз життя рятував. А я — йому. Його звать Гарольдом, і він таке бачив, від чого ти б моментально наклав у штани. І якщо ти хоч комусь скажеш, що я з ним пішла — можеш заздалегідь справляти поминки, він тобі голову зітне... Втямив?

Я пішла, а Макс залишився стояти. Я

подумала мигцем: може, дарма я так? Може, це занадто?

Але Гарольд крокував поруч, вороже косував на авто, що мчали вулицею, і думки мої переметнулися на інше.

* * *

— Ну, розповідай швидше, як там усі? Як наші?

Я називала жителів Королівства «нашими» абсолютно природно й по праву. Бо ще зовсім недавно я як маг дороги захищала їх, допомагала вибиратися з халеп, лікувала, ділилася своєю силою й навіть одного разу зварила у великому казані кашу. Щоправда, каша трішечки підгоріла.

— Чудово. Ти зараз Королівство не впізнаєш. Народу понаїхало — тисячі! Місто, крамниці, майстерні, навіть цирк свій на околиці є. Циркачі не хочуть від'їжджати — у вас, кажуть, весело, люди щедрі й уміють дивуватися...

Я згадала, що казав мені колись Оберон. Там, де люди вміють дивуватися, є місце для чарів. Там розквітає тонкий світ — чарівна оболонка нечарівних предметів.

— Принцесам побудували храм Обіцянки. Туди люди юрмами валять — подивитися. Принцеси танцюють, співають, вивчають науки. І

кожен ранок починають біля дзеркала — розглядають, чи не пробилася в когось перша сива волосина?

— Та скільки ж їм років? — запитала я непевно. — Двадцять з маленьким хвостиком?

— Ну й що? Одна волосина може просто випадково вирости. Принцеса мишку, приміром, побачить, злякається — волосок і посивіє...

Гарольд говорив, звівши до купи брови й дивлячись прямо перед собою. Ми сиділи на лавочці в маленькому запилюженому парку. В брудному озерці юрмилися качки — вимагали хліба. У мене десь валялися в рюкзаку залишки бутерброда, але речі, які повідав мені Гарольд, були надто серйозними.

— Слухай, — поцікавилася я з сумнівом. — А... на комусь іншому їх можна одружити?

— Наречених хоч греблю гати, — Гарольд дивився на качок. — І наші, й чужоземні.

Моряки, купці, лицарі. Приходять у храм, начебто просто в гості, й починають хвости розпускати. Один капітан залишив своє судно, команду, переселився до нас. Так закохався в Ортензію — не піду, каже, без неї. Ти думаєш, вона на нього хоч разочок глянула? У них мова коротка: принц? Ні. Ах, ні? До побачення!

— Оце дурненькі! — сказала я спересердя. — Нащо їм принци? Чим принци кращі за інших?

Узяти хоча б нашого... Як вони там, до речі, принц Олександр із принцесою Ельвірою?

Гарольд знизав плечима:

— Живуть, як і передбачали. Вона на ньому мало верхи не їздить. Діти в них — уже троє...

— Так?

— Звичайно. Взагалі, багато хто одружився за цей час, багато дітей народилося.

— А... — я запнулася, покосувала на Гарольда. — Слухай... А ти не одружився?

Він потупив очі. Його щоки трішки зарум'янилися:

— Угу. Син у мене. Півтора рочку.

— А-а-а, — сказала я тихо.

Ну уявіть: ось ви не бачите людину чотири місяці. Ви звикли, що він вам ніби старший брат. І... не зовсім брат. Друг, загалом. І раптом ви довідуєтеся, що він, виявляється, одружений, що в нього дитина підростає, а ви все ще вчитеся й вчитеся у своїй школі...

По-перше, у них шість років минуло.

А по-друге, хіба нас із Гарольдом щось зв'язувало, крім бойової дружби?

— Вітаю, — вичавила я, намагаючись, щоб голос звучав весело. — А на кому ти одружився?

— З новеньких, — Гарольд дивився кудись уперед. — Ти її не знаєш.

Ну й дурнуватий, напевно, у мене вигляд...

— Гаразд, — сказала я, намагаючись зам'яти незручність. — Як же тобі вдалося перейти зі світу в світ? Я раніше думала, що тільки Оберон...

— Насилу, — зізнався Гарольд. — Його величність каже — тільки у свій світ повертатися легко... Він мене постійно всьому вчить. То — «Гарольде, зустрічай послів». То — «Гарольде, з'їдь на острови втихомирити людоджерів». То — «Гарольде, відпрацювай переходи»... Я ночами не сплю, свого малюка місяцями не бачу. Знаєш, — Гарольд стишив голос до шепоту, хоча підслуховувати нас було нікому, — мені здається, він готує мене собі в спадкоємці.

— Як?!

— Та ось так.

— А принц Олександр?

Гарольд зітхнув:

— Його всерйоз ніхто не сприймає. Навіть коли б не було того випадку зі зрадою... Ну який з нього король? Підловив мене нещодавно в лісі... Я, каже, жодних прав на корону не маю й не домагатимуся її. Ми, мовляв, з тобою друзями були, друзями й залишимося... і пам'ятай про це, майбутній королю Гарольде... Тьху! — мій друг так садонув кулаком по лаві, що качки злякано розлетілися. — Ти розумієш, він уже зараз бачить Оберона мертвим. Боїться зі мною сваритися, планує собі спокійне майбутнє... Ну яка ж він

скотина!

— А король? — запитала я посмутнілим голосом.

— З ним не можна ні про що таке говорити. Розумієш? Він теж узяв собі на думку, що доживає останні роки, мало не останні дні. Коли в котроїсь із принцес проб'ється перша сива волосина...

— Годі!

— От і він теж. «Годі, Гарольде, нам треба думати про податки». «Перестань, Гарольде, нам треба думати про драконів». «Не варто, нам треба думати про людожерів»...

— А людожери звідки взялися?

— А звідки вони зазвичай беруться? Живуть собі на островах, судна, що пропливають мимо, палять... У нас уже три їхні племінні вожді в темниці сидять, а їм хоч би що... «Не варто, Гарольде, я хочу залишити тобі й людям якнайменше проблем...»

Гарольд раптом закрити лице руками. Виглядало це дивно, бо я його знала — він завжди був мужній. А тепер ще й дорослий — зовсім дорослий, недосяжно...

— Ну ти чого? — запитала я злякано.

— Нічого, — він дивився крізь пальці на осмілілих качок. — Мені Оберон як батько. Знаю, що й тобі теж.

Я згадала, як Оберон з'явився на батьківських

зборах. Як із шапки, яку він тримав у руках, спадали крапельки — колишні сніжинки...

— Що ж нам робити, Гарольде?

— Я відпочину, — сказав він глухо. — Хоч трохи посиджу спокійно. Поки я тут, там час завмер. Усе завмерло. І принцеси не милуються на себе в дзеркало, і королю не загрожує небезпека... А я так утомився.

Доріжкою повз нас пройшла молода мама з дитиною. Жінка штовхала коляску. Маля тягло пластмасову гусеницю на коліщатах.

— Гарольде, — сказала я твердо. — Якщо у вашому світі так багато принцес — чому проблеми із принцями? Га?

— Пояснюю, — у голосі Гарольда мені раптом вчулися інтонації Оберона. — Принцесою вважається кожна дівчина, яка з'явилася босоніж у Королівстві на світанку і пред'явила грамоту, що її батько — правитель далеких земель. Таких «правителів» можуть бути десятки — бо карликові королівства, ні до чого не придатні, народжуються, як бризи, і так само зникають... А дівчатка хочуть принца. Й Королівство за законом зобов'язане їх прийняти.

— Не дуже мудрий закон.

Гарольд скинув брови:

— Це закон нашого світу. Може, тобі не подобається, що дощ мокрий, а сніг холодний?

— Дуже подобається, — сказала я примирливо. — Прекрасний закон... Гарольде, а де є принци? Де їх можна шукати?

— Король знає. Але не каже. Мені, в усякому разі.

— Чому?

— Тому що: «Ми повинні думати про наш народ! Ми повинні думати про майбутнє! Я не можу ризикувати тобою, своїм єдиним магом!»

— Відтак, це небезпечно, — сказала я посмутнілим голосом.

— Ліно, — Гарольд вперся долонями в коліна. — Я прийшов за тобою, бо... Ну поговори ти з ним, га? Може, тобі вдасться його вломати?

— Мені? Оберона? — запитала я із сумнівом. І відразу спохопилася: — Я хочу до Королівства, Гарольде! Я так скучила! Я хочу все побачити... Адже ти зможеш мене перевести, так?

Розділ другий

Знову в Королівстві

Замок стояв посеред сосен. Ліс обступав його щільно, але й шанобливо — залишаючи навколо вільний простір і пропускаючи сонце у високі стрілчасті вікна. На обрії здіймалися гори із зубчастими вершинами. Зеленіли луги; все це я бачила раніше, все це я пам'ятала, все це мені

снилося — крім нового міста з червоними дахами, з брукованими площами й мідними флюгерами на шпильях, окрім нового порту, де погойдувалися біля причалів гребні й вітрильні судна, крім річки, досить широкої, що проклала собі ложе серед каменів, коріння і мохів.

— Ланс, — вирвалося в мене.

— Так, — Гарольд кивнув. — Це Ланс.

Море сягало до самого обрію, і всюди на хвилях майоріли різнобарвні вітрила.

Я глибоко вдихнула. Пахнуло хвоєю й димом. Мені стало спокійно-спокійно: я в Королівстві. Я вдома. Тепер усе буде гаразд.

* * *

Ми йшли лісом, таким світлим і барвистим, якого ще ні один казкар не змальовував. Здавалось, дерева позували, прагнули справити на нас якнайкраще враження. Деякі звивались корінням — бажали виглядати зловісними. Інші тяглися догори — дивували стрункістю. На полянах червоніли полчища мухоморів, а пристойні гриби грались у хованки, ледве-ледве припідіймаючи килим опалого листя. Грибнику тут була воля.

Ми з Гарольдом ішли пліч-о-пліч, і я то раз по раз починала дихати на повні груди, прагнучи якомога більше пропустити через себе лісового

повітря, то завмирала, не сміючи навіть дихнути. Ліс потріскував, хитав гілками, шепотівся — неначе кожне дерево проводжало нас веселими очима. Щось метнулося по стовбуру — білка? Я роззявила рота: руде шерстисте створіннячко в синіх штанях з прорізом для хвоста ковзнуло за дверку, що прикривала вхід до дупла, і звідти вп'ялося в нас розумним настороженим поглядом.

Я пригадала слова Оберона про те, що в молодому Королівстві купа чудес на кожному кроці. Цікаво, кого ще можна зустріти у цьому лісі?!

Щось просвистіло біля вуха. Комаха, схожа на великого коника-стрибунця, з льоту зачепилася за гілку, повисла вниз головою і скорчила мені гримаску. Я витріщила очі:

— Гарольде!

— Що?

Мій друг навіть голови не повернув: ішов попереду та думав про своє, і це мене дуже непокоїло.

— Що з тобою?

— Послухай, Лінко... Я ж зовсім не знаю, що на це скаже його величність. Тобто він завжди радий тебе бачити, але може, він вирішить... що ми надто сваволимо, га?

— Тобто нехай спокійнісінько гине, ми й за холодну воду не візьмемося?

Гарольд зітхнув. Провів рукою по волоссю; затремтіло повітря. Зникла світла куртка, зникли джинси й картата сорочка навипуск — Гарольд стояв переді мною в червоному парчевому камзолі й таких самих штанях. Високий комір, розшитий золотом, підтягував підборіддя, з плеча звішувався тонкий чорний плащ, високі світлі чоботи виблискували на сонці. Я мимоволі подумала, що коли ми з Гарольдом зналися раніше, він одягався значно скромніше.

— Ого, — сказала я з повагою.

— Доводиться, — мій друг поправив чорну зі сріблом хустку — знак мага дороги. — Увійдемо в замок потаємним ходом. Не хочу, щоб відразу чутки поповзли, юрба збіглася...

— А мене пам'ятають? — запитала я кокетливо.

— Ще й як... Стій!

Я завмерла. Зовсім поряд із лісу вийшов хлопчик, мій ровесник, який вів на поводі круглого, наче бочка, осла. На спині осла погойдувалися дві великі в'язанки дров.

Я сховалася за дерево.

— Будьте здорові, пане головний королівський магу! — побачивши Гарольда, хлопчик почервонів від хвилювання й вклонився заледве не до землі.

— Бувай і ти здоровий, — відгукнувся мій

друг привітно, але холоднувато, як і належить шанованій особі. Хлопчик пішов, часто оглядаючись: напевно, всім друзям побіжить розповідати про чудесну зустріч на узліссі...

— Начебто ніхто не пчихав, — сказала я Гарольду.

— Що?

— Ну, в нас «будь здоровий» кажуть, коли хтось чхає...

— Ага, — пробурмотів він, явно думаючи про інше. — Про всяк випадок запам'ятовуй прикмети: двоголова сосна, від неї на північ до зеленого каменя... Ти стежиш?

— Стежу.

— Покладеш на камінь руку, скажеш: «Відчинись», відчиниться підземний хід, — Гарольд опустил долоню на валун, що поріс мохом. Земля під ногами здригнулася. Камінь піднявся; це виглядало так, ніби величезна черепаха встала дибки... З чорної щілини внизу потягло холодом, гнилизною і грибами-поганками.

— Нам туди?

— А що тобі не подобається? Вибач, у нас іще метро не проклали!

Гарольд скрючився у три погібелі й поліз під камінь, а я з цікавістю подумала: він особисто встиг у метро прокататися чи король йому розповідав?

Жорстка трава відбилася на долонях.

Намагаючись дихати ротом, я встала навкарачки і вповзла в щілину слідом за Гарольдом. Очиська його блищали двома зеленими лампами на блідому обличчі, губи видавалися чорними, а зуби — хижими. І хто б міг подумати, що ця злюща фізіономія належить моєму найдобрішому і наймилішому другові.

Я тихенько всміхнулась.

Підземний хід був справді «не метро»: Гарольду доводилося протискуватися боком. Звисало зі стелі товстенне коріння, постійно норвило вхопитися за волосся. По стінах повзали мокриці, подеколи за комір капала вода. В одному місці стінка всуціль поросла мерзенними на вигляд грибами, мені здавалося, вони повертають капелюшки нам услід. Наглядають. Стежать.

— Гарольде, ти наш світ хоч устиг побачити? Краєчком ока?

— Ну, — Гарольд, покректуючи, пролізав крізь особливо вузьке місце. — Так. Трішки. Мені було не до прогулянок, сама розумієш, я тебе шукав.

— Хочеш, я тобі згодом усе покажу?

— Ну... згодом. Може.

Я на секундочку уявила, як веду Гарольда... Куди? До зоопарку? Та він таких звірів у своєму житті бачив, поруч із якими навіть слон — нічим не примітна, звичайна тварина. До супермаркету?

Дурниці, не годиться, треба гарненько обмізкувати, що є в нашому світі такого, чим можна бойового мага здивувати...

— Гарольде... А як сина назвали?

Він глянув на мене через плече й чомусь засопів. Я вже думала, він не відповість, і стала припускати, як могло таке просте запитання його збентежити — коли ж це він кинув на ходу, не обертаючись:

— Елін.

Я спершу не зрозуміла:

— Як?

— Еліном назвали. Ім'я таке. Елін.

Я спіткнулася об камінь і мало не впала.

— Та це... Адже це більш схоже на жіноче ім'я!

— Хто сказав? — запитав Гарольд задирливо. — Де це написано? Де є такий закон?

Я зупинилася. Гарольд пройшов кілька кроків й оглянувся:

— Ну, ти чого?

Я сама не знала, що зі мною. Невже він назвав сина на мою честь?

— Скучав, — зізнався Гарольд, дивлячись на мокрицю, яка пробиралася по земляній стіні. — Коли люди походять із різних світів... їм ліпше не дружити. Потім тільки прикрість і трапляється.

Далі ми йшли мовчки. Незабаром тунель потягся угору. Мені здавалося, я чую, як коріння пробивається крізь землю і глину. Шурхотить, розсуває дрібне каміння. Шукає воду. Шукає підземних подорожан, що загавилися.

Я про всяк випадок наздогнала Гарольда і пішла близесенько — мало не наступаючи йому на п'яти.

Плавний підйом змінився на досить-таки круті сходи. Вони були подекуди викладені з каменю, а подекуди витесані в скелі. Закінчилося коріння й мокриці (я зітхнула із полегшенням). Підземний хід перетворився на коридор без вікон, зі стінами з темно-жовтої цегли. Змінився і запах: тепер пахло, як у шкільній бібліотеці під час ремонту. Мокре вапно, свіже дерево і пилюка, пилюка... Апчхи!

Ми зупинилися перед масивними дерев'яними дверима без ручки. Гарольд приклав руку до місця, де у дверей зазвичай буває замок:

— Відчинись...

Я чекала скрипу, але двері розчахнулися в повній тиші. І знову змінився запах: посвіжішало, потягло лісом і морем, трішки димом і ледь-ледь — трояндовим маслом.

Ми навшпиньки увійшли до незнайомої кімнати. Я кліпнула, прощаючись із нічним баченням, тут було світло й навіть барвисто — через вітражі, вбудовані у вузькі стрілчасті вікна.

Замок Оберона! Коли я йшла з Королівства шість років тому, він і наполовину не був зведений...

Двері так само безшумно зачинилися за нами. Зі зворотного боку їх ховав гобелен: повз руїни, що то тут, то там підіймалися з-під піску, ішов караван. Попереду їхала людина на білому крилатому коні.

Я пригледілась:

— Гарольде! Це Оберон? Це ми, Королівство в дорозі, так?

— Зачекай, будь ласка...

Гарольд перевірів, чи щільно зачинилися двері. Я роззирнулася уважніше. Ми стояли в коридорі, довгому, широкому, вигнутому, наче лук. На увігнутій стіні горіли сонячним світлом вітражні вікна. Та, з якої ми вийшли — випнута, — була завішана гобеленами, і чимало я б віддала, щоб роздивитися їх уважніше!

— Це галерея історії, — Гарольд говорив упівголоса. — Сто вишивальниць трудилися сто тижнів. Тільки зараз зовсім немає часу.

— Ну, будь ла-аска, хоч хви-илиночку...

— Послухай, король не знає, що ти тут. Я не хочу, щоб він нас піймав, як змовників. Мені потрібно його підготувати. Ходімо!

Він потяг мене за руку — коридором ліворуч, потім угору гвинтовими сходами, та так швидко, що в мене запаморочилось у голові. Внутрішня обстановка палацу зливалась у яскраву стрічку

картин, скульптур, розкішних тканин, ліпних і кованих прикрас, але скільки б я не вертіла головою, нічого як слід не могла роздивитися.

Нарешті Гарольд заштовхнув мене в маленьку кімнатку з єдиним щільно завішеним вікном.

— Зачекай тут. Розвідаю, який настрій у короля. Останнім часом він чомусь часто гнівається...

І він вийшов.

Я огляділась; у кімнатці не було меблів. Двоє дверей — одні навпроти інших — нещільно зачинялися. Я виглянула з-за одних — довгий коридор, тиша. З-за других — сходи, тиша, пахне димом і трояндовою олією. А замок же, мабуть, великий, піду гуляти — напевне заблукаю...

Цікаво, де всі? Де слуги, стражники, сторожа, де, зрештою, його милість комендант. Чи в них обідня перерва?

Я підійшла до вікна. Тихцем розсунула парчеві штори; кольорова сонячна смужка лягла мені на обличчя. Я знайшла серед вітражних скелець одне, найпрозоріше, і, примружившись, подивилась крізь нього.

Піді мною лежало залите сонцем місто (трішки жовтеньке, бо я дивилася крізь блідо-жовте скло). Черепичні дахи, труби і флюгери, дерева, вулиці, площі, статуї, мости і над усім цим, як ялинкова прикраса, — срібний купол у формі

краплі. Цікаво, що це — храм? Чи палац якогось місцевого багатія?

Я наблизилась обличчя до скла і підвелась навшпиньки. Місто видавалося величезним, воно простяглося до самого моря, і я, скільки б не витягувала шию, не могла розгледіти його цілком. Скільки ж там живе народу?

Коли Королівство прийшло сюди — нас було осіб сто, не більше. Але в перший же день будівництва з'явилися нові люди — сказали, що шукають роботу...

Оберон завжди стверджував, що Королівство, щойно вкоренившись на новому місці, тут же притягує до себе нових і нових людей, яким не терпиться з ранку до ночі зводити стіни, кувати залізо, будувати, майструвати, займатися торгівлею! Але одна річ знати, і зовсім інша — побачити це місто на місці колишньої пустки!

Не знаю, як довго я дивилась на це диво. Звідкілясь, принаджена сонячним світлом, виповзла муха і стала битися об вітражі, і тоді я спохопилась: де ж Гарольд! Де ж Оберон?

Я зрозуміла, що можу зустрітися з королем з хвилини на хвилину, — і раптом захвилювалась. У мене з його величністю складні стосунки: з одного боку, він мені як батько, тут Гарольд має рацію. З іншого, я його трішечки боюсь — не тому, звичайно, що він уміє вбивати поглядом (а він

уміє), а тому, що мені страшно перед ним осоромитись. Яюсь таке уже трапилося...

Є тут яесь дзеркало?

Я обережно опустила штору на місце. Пригадила волосся; добре було б знайти яесь дзеркало. Чи хоча б... Повертаючись, я різко відступила від вікна — і врізалася, ну просто-таки налетіла на людину, що тихо стояла в мене за спиною. Від несподіванки злякалась. Відсахнулась. Наїжачилась — і тут злякалась удруге, до сиріт по шкірі.

— Ваша ве...

Він ані крапельки не постарів. Жодного сивого волоска не додалося в акуратно підстриженій бороді. Ні однієї нової зморщечки на чолі й щоках.

— Доброго дня... ваша величносте!

У волоссі короля виблискував золотий обруч. У поході Оберон не носив корону. Але тепер — інша річ: тепер він живе у замку і править великою країною! І одягнутий він був по-королівськи, і горностаєва мантия на його плечах не виглядала ні вдаваною пишнотою, ні карнавальним костюмом.

Він мовчав і розглядав мене яюсь відсторонено, ніби вперше бачив. І я раптом подивилася на себе очима ось цього величного короля: припхалася без дозволу! Без виклику! Ні з того ні з сього, із якихось своїх міркувань,

самовільно й самоправно, як правильно зазначив Гарольд...

І де, до речі, Гарольд? Що ж мені тепер одній віддуватися перед його величністю?

Минали хвилини, а Оберон мовчав. Навіть не відповів на вітання.

— Я... невчасно? — запитала я майже жалібно.

— Ти виросла, — сказав він задумливо.

— Так, — зізналася я після короткої паузи. — Аж на вісім сантиметрів.

* * *

У новому королівському кабінеті не було особливої пишноти, але кожна річ, якщо придивитися, виявилась чудовою і страшенно зручною. Дерев'яні крісла (гладеньке, тепле, чисто відшліфоване дерево!), великий стіл (купи паперів і сувоїв), ослони, завалені шкурами в клітинку (що це за звірі — в клітиночку?), затишна грубка, а посередині кімнати — тринога зі звичайною чорною дошкою, схожа на шкільну. І на цій дошці — я мигцем побачила — якесь креслення. Паровий млин, чи що?

Вікна маленького залу виходили на три боки так, що видно було відразу й гори, і море, і місто, і ліс.

— Ти їсти хочеш?

— Ні.

— А якщо подумаєш?

— Я пити хочу, — зізналася я.

— Морсу?

— А є?

— У короля є все, — відповів він серйозно. — Сідай, де тобі подобається.

Я присіла на краєчок дерев'яного крісла. Провела рукою по підлокітнику. Похнюпилася.

— Що ти мостишся, наче чужа?

Я подивилася на нього — і раптом заревіла.

Сама не знаю чому. Сльози бризнули з очей, як у клоуна в цирку — струмками, ніби з піпетки. Я стільки днів мріяла про цю зустріч, і от вона відбулася, але все не так. У них тут шість років минуло, шість років Оберон про мене не згадував, навіщо я прийшла — похвалитися новим зростом?! Подумаєш, заввишки з горщечок плюс вісім сантиметрів...

Оберон, немов і не зауважуючи моїх сліз, простягнув мені чашку; я стала пити, слези капали в солодкий ягідний морс.

— Мені здається, ти надто суворо повелася із цим хлопцем.

— З як... яким?

— З Максом. Максимом, тобто. Якщо людина до тебе добре ставиться — треба вибачати йому

дурощі. Хоча б іноді.

Я підвела очі:

— То ви...

— Тільки не подумай, що я за тобою постійно стежив. Ні. Я тільки інколи, дуже рідко. Я повинен був переконатися, що з тобою все гаразд, нічого поганого не трапилось, усе як завжди...

— Як завжди, — гірко пробурмотіла я, рукавом утираючи шмарклі.

— Ми скучали за тобою, магу дороги, — м'яко сказав Оберон. — Я радий тебе бачити. І дарма Гарольд...

З того боку дверей залунав короткий умовний стукіт. Гарольд, про вовка промовка, а вовк і в хату; блідий і дуже засмучений.

— Ваша величносте... Ліно!

— Заходь, — Оберон поманив його пальцем.

— Я шукав вашу величність у залі для нарад...

— Будь ласка, вчися приховувати свої почуття, бо в тебе все на обличчі написано. Не дуже пристойно для людини, яка претендує на владу.

— Я ні на що не претендую, — Гарольд насупився ще дужче. — Я хотів повідомити вашу величність, що привів молодшого мага дороги.

— Я помітив, — Оберон посміхнувся.

Я дивилася в кухоль із залишками морсу. Мені не хотілося, щоб старший маг побачив мене

заплаканою.

— Гарольде, знаєш що? — Оберон раптом засяяв, наче в голову йому щойно стукнула чудова ідея. — Чому б тобі не провідати дружину й сина? Просто зараз, га?

Я переконалася в правдивості слів короля: у Гарольда дійсно на обличчі відбивалися усі думки. Він розцвів, але відразу засоромився своєї радості. Заново звів брови, але губи все одно розповзалися в усмішці. Доросла ж людина, подумала я докірливо; втім, зараз він здавався таким, як раніше. Моїм старшим братом.

Я не втрималась і теж усміхнулася.

— Я хотів... — почав Гарольд.

— Я знаю, що ти хотів, — м'яко перебив його Оберон. — Ми з Ліною вже давно один одного знаємо. Ми знайдемо спільну мову, навіть якщо ти в цей час гратимешся зі своєю дитиною. Правда, магу дороги?

Я кивнула, не підводячи очей.

Розділ третій

Спільна мова

І Гарольд пішов.

Оберон відсунув фіранку на тому з трьох вікон, з якого було видно місто й море. Сонце стояло високо, пронизувало рвані хмари мільйоном

довгих тонких пальців. Відблиски-зайчики віддзеркалювалися від води й від начищеної міді. Море повнилось вітрилами і пінними баранцями.

— Ти навіть не уявляєш, Ліно, як непросто часом позбутися піратів. Уяви собі — довге покарбоване узбережжя, бухти, бухти, острови... І скрізь торгівля, така жвава, що море просто кипить! Ну як тут не зібрати ватагу, не погнати з корабельні шлюп, не зайнятися розбоєм? Адже це так вигідно й надзвичайно захоплює... А люди потім переповідають про тебе казки й співають пісні.

— Ви жартуєте? — я з побоюванням скосила погляд на Оберона. Він говорив мрійливо, наче справжній морський розбійник.

— Ні. Я їх цілком розумію. Але довелося й піратам мене зрозуміти — спокій у Королівстві дорожчий за кілька нових легенд. Можеш Гарольда розпитати... Ні, краще не розпитуй.

Він не любить згадувати. Хоча інший на його місці пишався б — трьох піратських капітанів захопив за тиждень!

— І що ви з ними зробили?

— Гм, — Оберон потер бороду. — Один зараз командує охороною порту. Другий в темниці. А третього застрелили в бою. І це — на щастя, тому що інакше його довелося б повісити. Це була не та людина, з якою я став би про щось домовлятися, ні, не та...

— А людожери? — запитала я жадібно.

— Людожери, — Оберон зітхнув. — Давай зараз не будемо про них?

— Давайте, — я обіперлась на підвіконня. Примружилася; вилискували обладунки стражників на міському мосту. Місто тяглося до піднебесся флюгерами й шпильями, загоряло на сонечку скатами дахів. У срібному куполі-краплі, як у кривому люстерку, віддзеркалювалися хмари.

— Це Храм Обіцянки, — тихо сказав Оберон.

Я відхилилася. Купол миттєво перестав мені подобатися — я готова була заприсягтися, що нічого потворнішого в житті не бачила.

— Той самісінький?

— Так. Наші принцеси — а тепер сестри-охоронниці — там живуть, розважаються й чекають на наречених, — Оберон говорив спокійно, ніби йшлося не про його життя й смерть, а, скажімо, про погоду на завтра. — Гарольд привів тебе, щоб я відпустив його на пошуки принців?

— А ви не відпустите?

— Ні. Гарольд потрібен Королівству.

— Ви теж потрібні Королівству. Навіть більше, ніж Гарольд.

Він сумно посміхнувся:

— А я, Ліно, уже зробив для Королівства найголовніше. Я привів його сюди. Тепер воно впадеться без мене.

Мене раптом знудило. Мурашки пробігли по спині, й волосся на руках стало дибки. Я згадала слова Гарольда: «Він убив собі в голову, що доживає останні роки, мало не останні дні...»

— Ваша величносте, — сказала я повільно. — Ви дали обіцянку принцесам, щоб урятувати Королівство в дорозі. Але й мені ви теж дещо пообіцяли. Пам'ятаєте?

Оберон акуратно зачинив вікно. Засмикнув фіранку. Проїшовся по кімнаті, біля протилежного вікна піднявся навшпиньки, поправив складку на порт'єрі. Потягнув за шовковий шнурок. Порт'єра розсунулася, відкривши для моїх очей зубчасті піки гір. Над одним із них зметнулася величезна тінь — і відразу зникла.

— Ти бачила? — Оберон озирнувся. — Родина драконів живе на озері. У них, наскільки мені відомо, троє дитинчат.

— Ваша величносте, не може бути, щоб ви забули свою клятву мені.

— Я пам'ятаю, — Оберон сів у крісло з високою спинкою, поклав руки на підлокітники й одразу споважнів, став строгим, недосяжним. — Я обіцяв, що покличу тебе на допомогу, якщо моєму життю загрожуватиме небезпека. Але ти, Ліно, мій друг, на відміну від принцес... і тому ти повернеш мені мою клятву. Просто зараз.

— Чому це?

— Бо я прошу про це.

Він дивився усе ще привітно, але на дні його очей уже намітилася крига. Ох, як же добре я знала цей його погляд! Байдужий, холодний, зовсім відсторонений і чужий. Точнісінько так він дивився на мене, коли в його очах я була зрадником...

Я проковтнула клубок, що підступив до горла:

— Ні, ваша величносте. Ви мені обіцяли — і я вимагатиму виконання обіцянки.

Він дивився, ніби крізь товсте скло:

— Вимагати не вдасться, Ліно. Я просто поверну тебе у твій світ — назавжди.

Я затримала подих — груди, здавалося, зараз луснуть:

— Повертайте. А обіцянка однаково залишиться. Ви її порушите?

— Хіба не байдуже — одну обіцянку порушувати чи дві? Якщо мені вже судилося померти клятвовідступником...

— Ви не вмрете. І ви не клятвовідступник. Я поїду й відшукаю вам принців. Тобто не вам, а цим дуреньким, ідіоткам, пацюкам, жабам, стервам...

— Досить, — куточки його губів ледь-ледь піднялися. — Ти нікуди не поїдеш, бо... Тому що туди не можна. А тепер кажи й думай, що завгодно. Нічого не зміниться. Я вирішив.

— Ви вирішили?!

У мене виникло бажання вбити його на місці.

Якби під руку потрапило щось важке... я жбурнула би в нього, слово честі, тільки б стерти з його лиця цю вдавану байдужість, розбити, чи хоч надколоти його ослину впертість. Він вирішив, ну ви тільки подумайте!

— Отже, це було самогубство? Виходить, обіцяючи принцесам, ви заздалегідь знали: принців для них не знайдеться? Ви ж навіть не намагаєтесь боротися! Думаєте, Королівство вам подякує, якщо ви боягузливо кинете його? Заради чого? Навіщо?

— Не кричи.

— Чому, — я змусила себе стишити голос, — чому ви могли покликати мене в дорогу, хоча прекрасно знали, що це небезпечно для життя... А ж я навіть не знала тоді, як посох у руках тримати! Взагалі нічого не розуміла! Тоді мені можна було ризикувати? А тепер ні?

— Тоді я знав, що ти будеш поруч і я зможу тобі допомогти. Тоді ми всі ризикували — заради Королівства, цілого світу й великої кількості людей. А відправляти тебе... Та кого завгодно! Відправляти за Відьмину Печатку заради порятунку моєї шкури... Ти за кого мене маєш?

Він, як і раніше, дивився дуже холодно. Ніби перед ним по кімнаті бігала дивна, надокучлива тваринка. Я стиснула кулаки — аж нігті врізалися в долоні:

— Я маю вас за мудрого монарха. Який знає,

що його шкура — це шкура його країни... Вона не тільки ваша! Що буде з Королівством, якщо ви вмрете так...

Я затнулася. Мені було страшно говорити те, що я збиралася сказати.

— Так нерозважливо? — Оберон звів брови. — Ну, кажи...

— Так паскудно, — вимовила я. — Порушити клятву... порушити таку ідіотську клятву. Що буде з тонким світом? З усіма цими вашими чарами? Невже всім буде байдуже? І Королівству?

— Зрозуміло, — його голос не затремтів. — Ану, топай-но звідси.

— Як?

— Іди. Зникни!

Я закусила губу й повернулася на каблучках... Я хотіла бігти розшукувати Гарольда. Я готова була вискочити на площу, влізти на якусь бочку й заволати відтіля не своїм голосом: люди! Ваш король збожеволів! Ідіть і скажіть йому хто-небудь, що не можна упокорюватися, не можна витратити намарне часу, треба ризикувати, нехай хтось вирушає за цю ідіотську Відьмину Печатку, та хоч я піду...

Варто було мені зробити один крок — як світ навколо перевернувся.

Я сиділа на лавочці біля маленького брудного ставка. Качки перевалювалися з лапи на лапу,

вимагали хліба. А в моєму рюкзаку завалявся недогризений бутерброд...

Доріжкою котилася і гуркотіла колісьми пластмасова гусениця. Прогулюючись, мама з малям брели вздовж озера назад; як і раніше, — як завжди, — я повернулася у свій світ саме в ту мить, з якої зникла.

Тільки Гарольда поруч не було.

Мене випхали!

Оберон мене прогнав. «Я просто поверну тебе у твій світ — назавжди». От і повернув!

Я закрила обличчя долонями. Такого відчаю і такої образи мені давненько вже не доводилося переживати.

— Лінко... Ти чого?

Клятий Макс. Стежив він за нами, чи що?

— Лінко... Та що трапилося? Через... того, так? Через того пройду!

— Сам ти пройда... Щезни.

У Макса, звичайно, гордості небагато, але все-таки якась є. Через хвилину я знову була одна — тільки качки нахабно вимагали їжі та гуркотіла звіддалік пластмасова гусениця.

Я витягла залишки бутерброда. Затверділий сир з'їла сама, крихти хліба вкинула качкам. Вони відразу влаштували бійку — сильніші ганяли слабших. Ненавиджу ці так звані закони природи!

Шкода, що ставок у нашому парку маленький,

брудний і мілкий. Якби був він трішки більшим і глибшим — булькнула б туди з головою, і баста. Сама думка про те, що треба тепер іти додому і завтра буде новий день, а потім ще, і ціла низка днів, а Оберон, якого я любила й за якого боролася, просто випер мене з Королівства... Сама ця думка може кого завгодно вивернути навиворіт.

Качки наїлися й пішли.

Сонце спускалося дедалі нижче. Стало прохолодно. Я застебнула куртку, насунула на чоло каптур. Незабаром зовсім стемніє... Мама з малими, напевно, уже повернулася додому. Побачила, що мене немає, і лається. Каже вітчимові, що я невідомо де швендяю й відбилася від рук. А якщо не прийду до дев'ятої — вона з глузду з'їде від хвилювання...

У мене є телефонна картка. Можна піти на зупинку й подзвонити.

А потім що? Повертатися й сидіти на лавці до ранку? Мало хто в цьому парку ночує...

Іти додому? Нудно, якщо чесно. Нікого не хочеться бачити.

А може, і не було нічого? Не приходив до мене Гарольд, не забирав до Королівства? Незабаром травень, а там літо, канікули...

Спалахнули ліхтарі над ставком. У напівтемряві не видно пластмасових стаканчиків, що плавають біля берега, і розбитих пляшок у

заростях очерету. Вогні красиво віддзеркалюються у воді — можна уявити, що ставок чистий, і берег чистий, і взагалі нічого поганого в житті не сталося...

На поверхню ставка впала тінь. Двоє хлопців ішли вглиб парку від зупинки — двоє майже дорослих, неохайних, якихось дивних хлопців. Я підвелася з лавки — мені що, чекати, коли вони підйдуть ближче?

— Агов, мала!

Я глянула праворуч, ліворуч... Майже зовсім стемніло. І навкруги, як на зло, ні душі. Була б я магом дороги з бойовим посохом у руках — чи злякалася б хоч на хвилину?

Але я була звичайним дівчиськом і тому швидко пішла по алеї геть.

Хлопці заржали. Може, вони сміялися через якісь свої розмови, але мені було зрозуміло, що регочуть наді мною. І додали ходу не випадково — женуться. А доріжка веде в тупик... Тобто веде вона до дитячого атракціону «Автодром», але він у будні не працює.

Я йшла все швидше, доки не побігла. Рюкзак важко підстрибував на плечі. Мимо мелькали кущі, дерева, лави. Це було, як страшний сон якогось зайця — він біжить, рятуючи життя, а за ним собаки...

За спиною вже захлинались від реготу. Ноги в

хлопців були набагато довші за мої.

Я ледь не налетіла на залізні ворота — другий вихід з парку. Ворота завжди зачинені. Висячий замок намертво проржавів. Праворуч — стіна «Автодрому». Ліворуч — схил, колючі кущі, унизу ще одне озеро...

Задихаючись, я перемахнула через кущі. Тут, у хащах, ще не виросла трава, і ноги мої відразу заковзали по мокрій землі й глині, я перечепилась і покотилася, як мішок, униз, униз, у брудний, укритий піною ставок.

Біля самої води падіння припинилося: мене вхопили за комір. Затріщали нитки. Я рвонулась, ладна битися не на життя, а на смерть. Хлопчиська перегукувалися і лаялись десь нагорі, віддалік, то хто ж цей новий ворог?!

Збираючись заверещати, я подивилася вгору; наді мною нависала людина з палаючими в темряві очима. Не як у кішки — разів у десять яскравіше. Ніби ввімкнули дві зелені лампочки із зіницями, з тоненькими кров'яними прожилками.

Моє тіло миттю сповнилося слабкістю.

Зверху тріщали кущі. Хлопчиська прочісували їх, наче бульдозери.

— Де вона? От коза! Куди вона...

— А-А-А. А-А-А!

Уже й не знаю, що подумали пішоходи на вулиці за парканом. Хлопці дико заверещали у два

голоси — один густо й хрипко, другий тоненьким цапиним тенором. Затріщали кущі, затупотіли черевики — і все стихло.

Тихо було хвилини дві чи три...

— Ти не вдарилась?

— Ні.

Оберон допоміг мені підвестися на ноги. Очі в нього досі лячно світилися в темряві, набагато яскравіше, ніж у мене та Гарольда. Король дивився нічним зором.

Я насправді майже не забила. Тільки забруднилась повністю мокрою землею, та й коліна трусилися. І в рюкзаку щось тріснуло. Напевно, лінійка зламалась.

— Ходімо.

— Куди?

— Відведу тебе додому. Мати божеволіє.

Я вирвала руку з його руки:

— Не треба. Я сама дійду. У вас же справ повнісінько.

— Поки я тут, час у Королівстві зупинився, — м'яко нагадав Оберон.

— Я сама дійду, — повторила я вперто. — Вам не потрібна моя допомога, ну а мені — ваша. Розійдемося по своїх світах, і супер.

— Ну що за дитячий садок!

Я повернулася й полізла вгору схилом — навкарачки. Підшви ковзали. Я чіплялася за старі

кущики жовтої торішньої трави.

Хлопців, звичайно, немає і сліду. Тьмяно горіли ліхтарі. Я абияк обтрусила з колін пісок і налиплі грудки землі. Цікаво, що скаже мама, коли я приплентаюся додому в такому вигляді.

А як же гарно починався день...

Оберон вибрався на доріжку слідом за мною. Його очі більше не світилися — вони глибоко запали, сховалися під бровами, і тіні навколо скидалися на темні окуляри. Я раптом усвідомила — поки я пхикала на лавочці в парку, у Королівстві минуло кілька діб!

— Ліно, ти пробач мене.

Я мовчала, опустивши голову.

— Ти просто не розумієш, чого вимагаєш.

— Ні, це ви не розумієте, що означає для Королівства втратити вас.

— Я-то розумію, — сказав він тихо. — Ти сама не знаєш, наскільки ти права.

— Якщо розумієте — чому не шукаєте принців? Чому не дозволяєте Гарольду? Чому не дозволяєте мені?

Ми повільно йшли пустельною доріжкою уздовж ставка. У воді віддзеркалювали ліхтарі.

— Ось телефон, — буденним голосом сказав Оберон.

— Ну й що?

— Подзвони матері. Скажи, що прийдеш за

півгодини.

Мені захотілося плакати. Він був такий спокійний, байдужий... непробивний. Як бетонна стіна — хоч голову об неї троци.

— А я не телефонуватиму. І не прийду за півгодини. І... зникніть!

Він ухопив мене за клапан рюкзака. Затримав:

— Зачекай. Навіть якщо ти вирушиш зараз зі мною до Королівства і проживеш там не один рік, і боротимешся з ким завгодно за що завгодно — ти все одно будеш удома за півгодини... Розумієш?

Розділ четвертий

Анатомія Обіцянки

На королівському письмовому столі панувало безладдя. Громадилися папери й сувої, нерівними рядами стояли склянки й чашки, лежала велика чорнильниця, перевернена навзнак. Старий сірий пацюк з підв'язаним до спини хвостом меланхолійно промокав губкою чорнильну калюжку, що підсихала. Я роззявила рота.

— Це Дора, прибиральниця... Не лякайся. Вона своя людина.

— Людина? Ви перетворили її на пацюка, щоб покарати?!

— Ні, ну що ти, вона завжди була пацюком. «Своя людина» — тобто їй можна довіряти.

Оберон сів за стіл, ліктем відсунув убік папір. Полетіла вниз підставка для пір'їн у вигляді мага із посохом; Оберон піймав її на льоту. Поставив на край стільниці. Дора перехопила статуетку за талію й поволокла вглиб завалу, залишаючи за собою дрібні чорнильні сліди.

Я оглянулася.

Схоже, у королівському кабінеті кілька днів не прибирав ніхто, крім Дори. А пацюку було не до снаги розставити по місцях зсунуті лавки, підняти перевернутий стілець, змінити шторку, обпалену знизу вогнем зі скинутого канделябра. Моя мама, побачивши такий «порядок», утратила б свідомість.

Посеред кімнати стояла на трьох дерев'яних ногах уже знайома мені дошка, вкрита крейдяною пилюгою. На ній безліч разів щось писали — і недбало стирали, так що букви й креслення, проглядаючи один крізь одного, утворювали гарний безглуздий візерунок.

— Отже, Ліно, я готовий перед тобою відзвітувати, — Оберон витяг з-під купи паперів тугий сувій, розгорнув, і я побачила гарну географічну карту — чорний малюнок на жовтуватому папері. — Королівство розростається щодень. Окрім столиці, засновано десять великих міст і незліченну кількість сіл та селищ. Землі родючі. У лісах повно дичини й лісовиків. У горах гніздяться дракони, у ріках бешкетують русалки,

монетний двір чеканить монети, купці везуть багаті товари через море. Все як завжди, все як має бути.

Я розглядала карту, і мені здавалося, що намальовані тушшю кораблі погойдуються на помережаних хвилях, кивають вітрилами.

— Усе та не все. Хіба заморські принци не знають, що у вас п'ять принцес на виданні?

Оберон потер перенісся:

— Ліно, ти колись замислювалася про те, як влаштований наш світ?

— Ну от, — я показала на карту. — Моря, береги, ріки... У вас земля кругла?

Король посміхнувся:

— Уяви, що ти стоїш у темній кімнаті. Чи ні... Що ти летиш у темній порожнечі. Якщо запалиш вогонь — висвітиться коло, точніше, куля... Ти побачиш найближчі предмети. Чим яскравіше горить твоя свічка, тим більше їх буде. Моря, береги, ріки. А за межами освітленого кола — морок, і ти не знаєш, що там. Де зараз наш старий світ? Той, який ми з тобою разом залишили? Ми перетнули нерозвідані землі й ніколи не зможемо повернутися. Освітлені плями летять крізь темряву, щомиті віддаляючись на тисячі років, на мільйони польотів стріли...

— Це що, — запитала я пошепки, — як у космосі?

— Не знаю, — сказав король по паузі. — Я це

увяляю саме так: пухирці світла, що плавають у мороці. Королівство — іскра, здатна перебороти темряву й запалити нове світло. А коли воно запалає сильніше — знову зникнути в темряві. Ось наш світ, Ліно, для нього не складено мап, не придумано глобусів. Велике море — величезний темний простір, ніхто не знає, що лежить за ним. Може, нічого й не лежить. І немає ніяких заморських принців.

— А заморські купці є?

Оберон зневажливо махнув рукою:

— Вони плавають уздовж узбережжя. Беруть ліс і вовну біля гирла Лансу й везуть ось сюди, у Смильну, — Оберон тицьнув пальцем у зображення тупомордого чудовиська на карті. — Тут продають, як товар з-за моря... А шовк, килими й шкури бєбриків везуть назад у столицю. Так і торгують.

— Шкури бєбриків? — перепитала я машинально.

— Контрабандою. Наша митниця не встигає перевірити всі трюми. Але, чесно кажучи, жителям Смильни однаково доводиться відстрілювати бєбриків десятками — вони м'ясоїдні, псують посіви, крадуть худобу, а розмножуються зі страшною швидкістю, ділячись надвоє й натроє...

Я уважніше придивилася до тупомордого чудовиська на малюнку. Його шкіра була в клітинку, як занавіски у нас на кухні.

— І вони неїстівні, — сказав король, ніби вибачаючись.

Дора, пацюк-прибиральниця, вибралася з-під завалу. З величезним зусиллям поставила на місце перевернену чорнильницю. Віничком, зв'язаним із трьох облізливих пір'їн, взялася мести стіл. Закружляла курява.

— Отже, — запитала я тихо, — у цьому світі взагалі немає принців, крім Олександра, вашого сина?

Оберон мовчав.

— Значить, ви обіцяли принцесам принців, заздалегідь знаючи, що обіцянка нездійсненна?

Дора ненароком змела зі столу великий шматок крейди. Гепнувши на підлогу, крейда розлетілася на багато осколків. Дора кинула мітлу й схопилася лапами за голову.

— Хіба я самогубець?!! — тихо промовив Оберон. — Надія була, і досить переконлива. Ось, наприклад, якби жителі островів виявилися не людоджерами, а пристойними людьми, і влада в них не вигризалась зубами, а передавалася у спадок, наші принцеси давно були б одруженими.

Я пожвавішала:

— Може, видати принцес заміж за людоджерів?

— Заманливо, — серйозно кивнув Оберон, — але Обіцянка від цього не здійсниться.

— А... взагалі-то, принцеси можуть вибирати? Якщо ви приведете котрійсь із них принца, вона зобов'язана вийти за нього, навіть якщо він горбатий?

— Якщо горбатий — можна відмовитися. Але якщо в нього прищ на носі, чи він ревнивий, чи сварливий, принцеса все одно повинна вийти за нього заміж, інакше відразу втратить звання сестри-охоронниці.

— А якщо принц, приміром, удівець?

— Не має значення. Принцеса зобов'язана за нього вийти.

У голові в мене замелькали кольорові картинки. Тоді вони навіть не здавалися мені страшними, навпаки: на секунду я повірила, що знайшла вихід. Це ж простіше простого...

На моїх устах заграла дурненька посмішка. Думки, що без дозволу залізли в мої мізки, були смішними й бридкими водночас. Тільки б Оберон не здогадався, про що я подумала.

Та головне — надія є. Маленька, але є.

— Ваша величносте, а якщо принцеси самі, з доброї волі, повернуть вам вашу обіцянку?

Оберон уважно поглянув на мене. Зрозумів він чи ні, що за ідея у мене народилася?

— Вони не повернуть, — сказав він нарешті. — Знаєш, як тільки навколо рознеслися чутки про сестер-охоронниць, до нас юрмами

посунули різні наречені. Але жодна з п'яти принцес не проміняла майбутнього принца на сімейне щастя тут і зараз.

— Зрозуміло, — я закусила губу. — А ви з ними порозмовляти не намагалися?

— З нареченими?

— Із принцесами!

— Про що?

— Про те, що так поводитися — кепсько!

— Я дав їм обіцянку. Як мені пояснити, що чекати на її виконання — кепсько?

— Можна, я з ними поговорю? — запитала я недбало.

Лишенько, як мені було страшно, поки чекала на відповідь!

— Не варто, Ліно, — сказав король, і моє серце ухнуло в п'яти. — Хоча... Як хочеш.

Я перевела подих. Надія зміцніла.

— Ваша величносте, а якщо мені вдасться вмовити не всіх принцес, а тільки деяких? Чи хоча б одну?

Король пильно подивився на мене. Встав, пройшовся перед дошкою взад-уперед, під його підощвами хрускотіли шматочки крейди, але він не звертав уваги.

Зупинився. Широким рукавом змахнув з дошки пил і залишки креслень. Підняв з підлоги найбільший шматок крейди.

— Дивись. Ось п'ять принцес — Алісія, Ортензія, Філумена, Стелла й Розіна.

Постукуючи крейдою, він швидко намалював на дошці п'ять фігурок у трикутних платтях.

— Ось Обіцянка...

Він обвів фігурки пунктирною лінією по колу.

— Кожна із принцес може вийти заміж за кого завгодно, — Оберон домалював до однієї з фігурок стрілку, що виводила за рамки кола. — При цьому інші можуть вчинити за її прикладом, а можуть чекати на принца до першого сивого волоска. Але як тільки — якщо! — котрийсь із принців назве одну з наших дівчат своєю нареченою... — він домалював поруч із верхньою фігуркою чоловічка в короні, — інші просто зобов'язані будуть чекати своєї черги. Тобто Обіцянка стає непроникною, ось такою... — і Оберон навів поверх пунктирного кола товсту безперервну лінію. — Зрозуміло?

— Як усе це складно, — з сумом протягла я.

— Нічого складного. Принцеси чудово знають: допоки на горизонті не з'явиться перший принц, вони абсолютно вільні. Але щось поки не поспішають скористатися цією свободою...

Я хижо посміхнулася власним кровожерливим думкам.

— Ваша величносте... коли мені можна буде поговорити з ними?

У Гарольда був власний будинок під червоним дахом зі срібним флюгером-драконом. Його дружина виявилася милою пампушечкою, а син — досить войовничим крикливим створінням, який так і норотив ухопити мене за волосся.

— Послухай, — сказала я Гарольду, коли дитину повели годувати. — Я знаю, як скасувати Обіцянку.

— Брешеш!

Хвилюючись, Гарольд, дорослий дядько й старший королівський маг, говорив і поводився, як хлопчисько із сьомого класу. Оберон мав рацію: йому треба вчитися володіти собою.

— Знаю, знаю, — повторила я поблажливо. — Тільки ти повинен мені допомогти.

— Як?

— Підемо зі мною до принцес. Я говоритиму, а ти — підтверджуватимеш. Ну й... Якщо вони надумують битися, мені з ними не впоратися, відразу з п'ятьма. А ти — можеш.

— А з чого б це їм битися?

— Я говоритиму неприємні речі, — пояснила я сухо. — Я змушу їх добровільно відмовитися від обіцянки.

Гарольд знітився. Щойно сподівався — і ось розчарувався. Опустив очі:

— Не вдасться. Я вже намагався.

— І що ти їм казав?

— Ну, багатенько чого про розум, про совість. Що Оберон через них умре, Королівство занепаде і вони нічого не доб'ються — принців як не було, так і не буде. І що якийсь чесний капітан чи купець ліпший за принца разів у сто. І що, мовляв, який сенс старіти в цьому храмі Обіцянки?

Гарольд засопів.

— А вони?

— Сміялися, — зізнався старший королівський маг. — Просто заходились від реготу. За головну в них ця... Філумена. То вона... — Гарольда пересмикнуло. — Знаєш що? їм на всіх начхати. Що їм до Оберона, до Королівства? їм подобається жити в храмі, в усіх на очах, подобається, що всі з ними цяцькаються, тільки про них і говорять... — він замовк й низько схилив голову.

Я раптом зрозуміла, наскільки втомилась. Там, у нашому світі, був уже пізній вечір, а тут тільки сонце схилялося над морем. У кімнаті Гарольда було світло й на диво чисто — вимиті гладкі дерев'яні стіни, витертий пил з меблів і карнизів, відполірований вузлуватий посох мага, що стоїть в кутку на особливій стійці. Мирно погойдуються фіранки.

— А якщо вони в когось закохаються?

— Вони? Облиш. Вони не здатні ні любити, ні закохуватися. Вони хочуть тільки привертати увагу, зводити з розуму й потім виганяти. Стерви, ось вони хто.

— Тим ліпше, — я посміхнулася. — Значить, їх не шкода.

— Не шкода? Що ти задумала?

— Побачиш... Гарольде, візьми свій посох. І знайди мені підходящий одяг — я хочу виглядати пристойно, бо за годину в нас побачення із принцесами в храмі. Король відправив до них посильного, щоб чекали.

— Сподіваюся, ти справді придумала щось хитре, — сказав Гарольд без особливої впевненості.

— Не сумнівайся, — я випнула груди. — Знаєш що? Дістань мені чоботи на каблуках. Щоб видаватися вищою. Треба, розумієш, для справи.

Розділ п'ятий

Сестри-охоронниці

Сонце схилялось усе нижче, але до темряви було ще далеко. Я йшла вуличками нового міста, закутавшись у плащ по самий ніс. Так, у мене тепер був плащ із королівським гербом, чорна зі сріблом хустка — знак мага дороги, тонка сорочка, шкіряні штани і жилетка з нашитими металевими пластинками: всі мої старі речі хтось, виявляється,

дбайливо зберіг, вичистив, виправ і заштопав діри. І нехай рукави й колоші були коротшими, ніж треба, — мене це тільки тішило. Плюс вісім сантиметрів — не жарт!

Гарольд крокував поруч — статечний і похмурий. Постукував посохом по бруківці. Перед нами розступалися: щойно була штовханина, і раптом — вжик-вжик — вільний коридор. Гарольду кланялися, на мене поглядали зі здивуванням: що це, мовляв, за дрібнота поруч із королівським магом?

Вони мене не знали, нові мешканці Королівства. Нічого! Незабаром дізнаються про мене.

Ми вийшли на площу, і моє серце знову тьохнуло. Сама площа була манюсінька, наче невеличке перехрестя. Зате храм! Поблизу він виявився просто величезним, не меншим за королівський замок. Сонце відбивалося на блискучому куполі.

Біля входу в храм сиділи на сходах музиканти. Грали начебто кожен своє, але разом виходила страшнувата музика, що дивно заворожувала. Я злякалася.

Самовпевнених б'ють по вухах, як не раз повчав наш фізкультурник. За шість років, які минули в Королівстві за час моєї відсутності, колишні принцеси-наречені встигли

подорослішати. Я перед ними — маленька дівчинка, немовлятко. Вони глузували з Гарольда — а як же вони насміхатимуться наді мною?

Ми йшли через площу, і народ видивлявся на нас з усіх боків. Я спіткнулася раз, вдруге. Може, ще не пізно повернути назад?

Ні. Пізно. Ось стихли музиканти, ось плавно, із заворожливою повільністю розчинилися ворота. Я зіщулилася. Схоже, у них у храмі було світліше, ніж на залитій сонцем площі!

Музиканти підхопилися зі сходів, звично розступилися й за командою невидимого диригента заграли нову мелодію — веселу, танцювальну. У ритм музики вискочили дівчата у віночках — я злякалася, що це і є принцеси, але їх було принаймні осіб п'ятнадцять. Вигинаючись навсібіч та підстрибуючи, дівчата закружляли по площі в танку, а потім вишикувалися біля входу до храму, утворили живий коридор і загорланили хором:

— Пані! Сестри-охоронниці! Вітають! Королівського мага Гарольда! І маленького незнайомця! Заходьте! Вам дозволено!

Голоси в дівчат були дзвінкі, як вереск циркулярної пилки. Я оторопіла від такої нахабності: ну треба ж! «Маленького незнайомця»! Та ще й «дозволено»! Ну й розпустив їх тут Оберон...

Коли я страшенно хвилююся, мене починає

трішки нудити. От і тепер: звідусіль лунали крики натовпу (ще б пак! Безкоштовна вистава!), дівчиська посміхалися на помадженими ротами, а я доклала страшених зусиль, щоб зупинити тремтіння в ногах та не збліднути надто різко. У мене шкіра тонка: і червонію, і блідну за одну мить.

Гарольд мовчки рушив уперед, крізь живий коридор цих дурненьких у віночках, я задерла носа до самого неба й рушила за ним. Так, плани будувати легко, а коли дійде до справи — тільки коліна втримуй, щоб не тремтіли.

Ми піднялися по стертих сходах (храм же новий! Коли ж устигли до дір стоптати!), проминули ворота й увійшли у світлий, просто-таки блискучий зал. Усе тут було надто яскраве, все золоте чи позолочене, усе, що могло блищати — блищало. Побачивши таку пишноту, будь-яка сорока повісилася б від заздросців.

Купол зсередини був порожнистий — чим вище, тим темніше. На внутрішній його стороні були намальовані зірки, і у вишині проносилися, спалахуючи, іскорки-світлячки.

— Наші гості вражені пишнотою храму, — пролунав під цим куполом надзвичайно дзвінкий, наче по радіо, голос. Відгукнулася луна; ми з Гарольдом стояли на п'ятачку мозаїчної підлоги, як на арені цирку, а перед нами піднімалися півколом п'ять величезних крісел, на кожному з яких сиділа

жінка. У порівнянні із кріслами принцеси здавалися маленькими. Вичепурені, як пави, гарні, самовдоволені, вони розглядали нас зверху вниз, а та, що сиділа в центрі, ще й єхидно посміхалася.

І це ті самі принцеси-наречені, яких я колись захищала? Яких ми везли в каравані майже як вантаж? Ті самі «високості», які в присутності Оберона соромилися підвести очі?

— Вітаємо сестер-охоронниць, — сухо сказав Гарольд, зображаючи уклін. — Ми до вас у справі.

— Невже? — задивувалася та, яка сиділа в центрі. Її голос підсилювався якимсь пристосуванням і лунав по залі, як мелодійний гуркіт. Я примружила очі: на спинці середнього крісла була золота табличка з написом «Філумена».

Ах, ось воно що. От хто в них за головного заправляє.

— Яка нудьга, — сказала Філуменина сусідка праворуч, руда, наче апельсин. Її голос, теж гучний, виявився ще й хрипкуватим. На спинці крісла я прочитала: «Алісія».

— А що це за малявку ти нам привів? — запитала товстунка, яка займала крайнє крісло праворуч. Я зиркнула в її бік: «Ортензія». Як вона розжиріла за шість років! А була ж тоненька як билинка, а тепер... Товсті щоки, товсті пальці, зад ледве в кріслі вміщається. А туди ж — «малявка!»

Я виждала секунду — і скинула каптур.

Звичайно, вони тієї ж миті мене впізнали. Одна тільки Філумена здогадалася вдати, що задумалась і пригадує: інші розкололися відразу ж. Алісія витріщила здивовано очі, Ортензія сказала «Ох», та, крайня ліворуч — Розіна — заплескала в долоні. І тільки дівчина, чиє крісло стояло між Філумениним і Розініним — Стелла — просто посміхнулася.

— Ліно! — вигукнула Розіна. — Магу дороги! Яким вітром?

— Тим самим, — сказала я статечно. Мені вже стало зрозуміло, що розмови в цьому залі не буде. Стоїш тут, як миша перед динозаврами, спробуй-но змусити тебе вислухати!

Принцеси вивчали мене, переморгуючись, точнісінько як противні десятикласниці.

— Ти не дуже змінилася, — Філумена примружила чорні, обрамлені пухнастими віями очиська. — У вашому світі всі такі маленькі?

Ну от. Знайшла слабке місце й б'є, і лупить!

— У нашому світі, — сказала я холодно, — минуло лише чотири місяці. Тому поки ви тут думаєте про сиві волоски, я ще сьомий клас, на жаль, не встигла закінчити.

Вони знову переглянулися.

— Ми зовсім не думаємо про сиве волосся, — сказала товста Ортензія, нервово поправивши світлий локон на скроні. У своєму блакитному

платті вона була схожа на неосяжну хмару.

— Ми думаємо про принців, — сказала Розіна й захіхікала. Вона була найнекрасивіша з принцес і найрозцяцькованіша. Ніби сіра миша в червоному й золотому мереживах. Зачіску її прикрашав діамантовий метелик із дротяними вусиками, і, коли Розіна сміялася, ці вусики трусилися так, наче метелик збирався пчихнути.

Стелла, її сусідка, мовчала. Вона була єдина, хто поки не зронив ні слова.

— Принцеси, — я прокашлялася. Голос мій звучав не дуже переконливо, але в цьому залі й тихі звуки підсилювались і здіймалися під купол. — Я прийшла до вас із важливою й невідкладною справою. Йдеться про ваші життя та смерть, тому давайте-но поговоримо, як давні знайомі. Без усього цього, — я вказала рукою навколо, — цирку.

Розіна перестала посміхатися й злякано затрусилася метеликом. Стелла й Ортензія швидко поглянули на Філумену. Руда Алісія мимохіть підтягла мереживну рукавичку, смарагдову із золотом, у тон надзвичайно красивого зеленого плаття.

— Гарольде, — незворушно промовила Філумена. — Поясни колишньому магові дороги, що за час, поки ми не бачилися, у державі відбулися певні зміни. Сестри-охоронниці самі обирають, де і як приймати гостей і чи приймати взагалі. Вас

направив король?

— Так, — сказала я швидко, не даючи можливості Гарольду відповісти. — Шість років — довгий строк. Але за останню добу в Королівстві відбулися іще деякі зміни. І поки що ви про них не знаєте, хоча стосуються вони насамперед вас!

Товста Ортензія заколихалася в кріслі, як холодець. Руда Алісія відкинулася на спинку, додавши обличчю втомлено-загадкового виразу. Стелла нервово сплела пальці, Розіна гикнула.

— І це дитя з іншого світу заявилося, щоб нас просвітити? — холодно запитала Філумена.

Я затамувала подих.

Коли ми йшли неосвоєними землями, я була не «дитина». Я вбивала сосунів, які корінням випивали людські соки, я тримала зводи підземного тунелю, я звільняла принцес з-під завалів піску. І вони тепер сміють так зі мною розмовляти?

Я видихнула, знову набрала повні легені повітря й відіпхнулася ногами від мозаїчної підлоги. Якщо мені не вдасться, якщо я розучилася чи погано зосередилася — вийде смішний стрибок на місці, і тоді вже точно кажи пропало...

Я зависла в повітрі над самісінькою підлогою. Моє тіло роздумувало: повернутися назад чи підійматися вище?

У цю мить я зустрілася поглядом з Філуменою. Вона дивилася на мене, як на мавпочку

у футбольних трусах.

Ну постривай!

Надувшись, як кулька, я здійнялася ще на кілька метрів. Гарольд дивився на мене із тривогою. Зі свистом видихнувши, я зависла майже під куполом — на рівні облич принцес, які сиділи на тронах. Відчуття було таке, наче вперше після довгої зимової перерви сіла на роздובаний чужий велосипед, де й сидіння занадто високе, і педалі незручні, і кермо трішечки звернуте вбік, а ти однаково їдеш, утримуєш рівновагу й весело думаєш: а як гальмуватимеш?

Я розкинула руки. Світло било зусібіч, мої хрестоподібні тіні лежали на підлозі й на стінах, і, що найприємніше, одна з них упала просто Філумені на обличчя. Значить, зараз вона бачить тільки мій підсвічений ззаду силует.

Ага, «дитя з іншого світу»?! Розіна здригнулася, Ортензія закам'яніла, Стелла відкинулася назад, Алісія, навпаки, низько нахилилася вперед, ніби розшукуючи під ніжками крісла презирливу посмішечку, яка встигла сповзти з губ.

Складки мого плаща розправилися. Я завмерла, побоюючись зайвим рухом порушити рівновагу.

— Що ж ти хочеш сказати нам, магу

дороги? — після довгої паузи запитала Філумена.

— Ви в небезпеці, — я говорила уривчасто, берегла дихання. — Рада магів мого світу прийняла рішення.

— У твоєму світі немає магів, — пробасила Ортензія.

— Що ви знаєте про мій світ? Рада магів не терпітиме. Вирішено виконати обіцянку короля.

Знизу чулося дихання Гарольда. Надто гучне. Хоч би він стежив за обличчям, не виказав мене випадковим словом чи дурнуватою міною. Тримайся, Гарольде, ти все-таки головний королівський маг!

— Нам приведуть принців із твого світу? — Алісія нарешті випрямилася. Щоки її налилися непристойним пунцовим кольором, навіть зелене із золотом вбрання не здавалося тепер таким гарним.

— Ні. Вас видадуть заміж тут.

— За кого? — швидко запитала Розіна.

Мене стало трішки нахилити вправо. Нахилити й розвертати. Що тут, вітер? Протяг? Намагаючись утримати рівновагу, я піднялася ще вище. Тінь сповзла з обличчя Філумени. Принцеса примружилася.

— Вас вирішено видати заміж за принца Олександра.

Три вигуки пролунало одночасно:

— Нісенітниця!

— Дурниці!

— Ідіотка!

Промовчали тільки Стелла й Філумена. Перша, у смарагдово-білому платті, продовжувала заламувати пальці. Друга уважно мене розглядала: для цього їй доводилося тепер дивитись угору, закидаючи голову.

Як далеко внизу залишилася мозаїчна «арена»! Яким маленьким здається Гарольд! Він теж дивиться на мене, але бачить тільки підшви та поли плаща...

— Усе просто, — я намагалася, щоб вони не почули мого важкого дихання. — Зараз принц одружений на Ельвірі. Якщо Ельвіру скинути з корабля в море, принц знову буде вільний. Після Ельвіри вийде заміж Філумена. Їй піднесуть на ніч сонну траву, і вона не прокинеться. Після Філумени настане черга Алісії. І так доти, поки кожна з вас не отримає принца за чоловіка. Все справедливо. Все згідно з Обіця...

Я не могла більше говорити — мене знову скосило вправо. Зірки, намальовані зсередини на куполі, м'яко мерехтіли. Навколо кружляли золоті іскри — чи то метелики, чи то світляки. От якби навернутись з такої висоти — мокре місце від мене залишилось би. Ніяка магія не допомогла б.

Принцеси заговорили всі разом. Їхні голоси

спліталися, віддавали луною, до мене долинав рублений салат із вересків: «Та як вони посмі... Вона бре... Це пра... Я боюся... Вони не посмі...»

— Вихід один, — я скинула праву руку, ніби закликаючи до уваги, а насправді — щоб не завалитися на бік. — Ви сьогодні ж, негайно. Повідомляєте королеві й Королівству. Що більше не чекаєте принців. Що повертаєте Обіцянку назад. Вирішуйте швидше.

Я затріпотіла, як підстрелений горобець. Хотіла спуститися, але замість цього здійнялася ще вище, до самих зірок.

— Я готова повернути обіцянку, — пролунав раптом голос, якого я раніше не чула. Це була Стелла.

— Тільки спробуй! — просичала Алісія.

— Не давай себе залякати, — голос Філумени був незвично тонким, але говорила вона впевнено. — Це обман. Це блеф!

— Ні, — гаркнула я з-під купола. — Навіть якщо його величність Оберон... виявить шляхетність... Рада магів мого світу зробить усе, як я сказала!

Ці мої слова виявилися великою помилкою.

Принцеси раптом замовкли. Зі своєї висоти я бачила п'ять піднятих облич.

— Ось воно що, — медовим голосочком проспівала Алісія. — Значить, рада магів твого

світу головніша за Оберона?

— Значить, — підхопила Філумена, — король більше не хазяїн у своїй країні?

— Прийде рада магів і переконає Оберона, — хмикнула Ортензія. — Хі-хі.

— Фу, брехуха! — вигукнула Розіна. — А я повірила!

Стелла мовчала.

— Ліно, — я почула напружений голос Гарольда, — спускайся...

— Слухайте, ви! — я ніяк не хотіла змиритися з поразкою. — Ну що ви вперлися, як кози? Ви ж зістаритеся в цьому храмі! Вас же проклянуть геть усі, самі люди після смерті Оберона храм розвалить, а вас прикінчать! Вас же на шматки порвуть!

— Припини істерику, магу дороги, — з відразою промовила Філумена. — Ніхто не зістариться. Ніхто не вмере. Просто ви, могутні маги, відірвете нарешті зади від крісел і відшукаєте те, що обіцяв Оберон. Нам байдуже, звідки ви приведете принців — але ви їх приведете. Це наше останнє слово.

— Ах так! — закричала я. — Ну зачекай. Я вам дістану принців! Одного ревнивого, іншого прищавого, третього... людожера! А четвертого...

І тут повітря перестало мене тримати, я полетіла вниз — спочатку повільно, повертаючись навколо своєї осі, а потім усе швидше й швидше.

Перед очима спершу почервоніло, а потім потемніло. І затихав у далині знущальний регіт принцес.

Розділ шостий

Поява Уйми

Урятував мене Гарольд. Сплів посохом сіточку й зумів піймати мене біля самої землі, точніше, біля самої мозаїчної підлоги.

У гробовому мовчанні ми з ним вийшли із храму й побрели світ за очі. Вийшли за міські ворота (варта привітала нас, дехто мене впізнав, але мені було не до розмов і обіймів). Добрели до берега річки Ланс, сіли на перевернений рибальський човен й уп'ялися поглядом у протилежний берег, що поріс лісом.

Сонце сіло. Призахідне небо віддзеркалювалося в широких і спокійних водах Ланса.

— А яка гарна ідея, — сказав Гарольд.

— Що?

— Та чудова ж думка... Видавати їх заміж по черзі. За Олександра, — Гарольд хижо посміхнувся.

— Не любиш ти принца.

— А за що його любити? Знаєш, я б останньою видав заміж Стеллу. Нехай вона залишиться жити. Вона з них єдина нормальна,

тільки Філумена на неї впливає.

— Спасибі, — сказала я, зітхаючи.

— За що?

— За те, що я — це я, а не мокре місце на підлозі в храмі.

— Нема за що. Ти класно літала.

Я посміхнулася:

— І план, кажеш, гарний?

— Ага. Шкода тільки, що нездійснений. Для
Оберона.

— Та знаю. Я ж тільки хотіла, щоб вони
злякалися.

Гарольд невесело похитав головою:

— Тепер вони ще наскаржаться королю...

— Нехай скаржаться, — сказала я зло. —

Гарольде... А що таке Відьмина Печатка?

Він здригнувся. Покосував з підозрою:

— Звідкіля ти знаєш?

— Король сказав. Щоб я, мовляв, пустив тебе
за Відьмину Печатку, та заради власної шкури...

Небо потихеньку змінювало кольори. Начебто
линяло, переодягаючи золоту шкурку замість
світло-бежевої.

— Лінко, — сказав Гарольд. — А ти зовсім
дитина.

— Ти ж знаєш, що ні. Я маг дороги.

— Знаю. Раніше, коли я сам був малявкою...

Я ж не розумів, яка ти маленька.

— Я велика. Пам'ятаєш, як ми з тобою...

— Так пам'ятаю! Усе пам'ятаю. Тільки не знаю, що мені робити. За Відьмину Печатку тобі не можна... Самій — точно не можна.

— Підемо разом?

Гарольд ковтнув слину. Знову подивився за ріку. Мені здалося: зараз він погодиться. Зараз скаже: ходімо! Як у старі добрі часи. Підемо та знайдемо п'ять принців для цих злюк-принцес, і нехай з ними роблять, що хочуть. Храм Обіцянки розберемо по камінчику, на його місці побудуємо цирк... чи школу... чи просто хай буде широка площа...

Пролунав тупіт. На берег, викидаючи з-під копит фонтанчики піску, вилетів присадкуватий чорний кінь. У сідлі його підстрибував стражник:

— Пане верховний магу! Ледве знайшов...
Вам лист, терміновий!

І кинув сувій з печаткою. Гарольд піймав на льоту. Розпечатав. Переглянув. Посмутнів, опустив плечі:

— Ну ось... Знову. Кочівники на півночі. Захопили ціле місто, а там жінки, діти... Добре. Добре. Нехай начуваються.

І повернувся до вершника, що чекав наказів:

— Збирай людей. На світанку виступаємо.

Стражник поскакав.

— Ось так, Лінко, — з тугою сказав

Гарольд. — Обіцяв дружині сьогодні вдома ночувати.

Я схилила голову. Тупіт копит затих, над рікою протяжно прокричав вечірній птах.

— Відьмина Печатка — це місце? Туди можна потрапити?

— Відьмина Печатка — це... Слухай. У нашому світі були часи, коли мертві не вмирили назовсім. Вони вирушали в іншу країну. Їх не можна було привести назад, але завжди знаходилися умільці, які з цього світу потрапляли в той і назад. Могли передати мерцеві звісточку від родичів. І навпаки.

— Загробний світ? — я роззявила рота.

— Звичайно, той світ був не зовсім... людським. Але ж усі знали, що рано чи пізно туди потраплять. Посередники — ті, хто ходив туди-сюди, — дуже цінувалися. А крім того що вони передавали звістки від родичів, ще й хороше містечко могли приготувати. Уяви: помираєш і знаєш, що тебе вже чекають...

— Ну нічого собі, — вирвалося в мене.

— Так. Тими, хто міг ходити у той світ і повертатися, були в основному некроманти. Ти знаєш, хто такі некроманти?

— Такі собі злючі маги, спеціалісти з мертвяків, — я зіщулилась, наче від холоду.

— От-от. А вони не з тих, хто надто

церемониться, особливо якщо відчують вигоду. Саме вони ходили з того світу на цей, і вузька щілина між світами ширшала і ширшала. І живих людей туди потрапляло все більше і більше. І в якийсь момент усе переплуталось. І мертві істоти з того світу ломанулись у цей.

— Бр-р-р... — мені все сильніше ставало не по собі.

— Тут би всьому й кінець, але знайшлася одна відьма — імені її ніхто не пам'ятає. Вона запечатала прохід між тим і цим світом. Багато століть між ними взагалі не було зв'язку. Мертві, як ти розумієш, назад не приходили, розповісти було нікому... Я взагалі завжди думав, що це казки. Тільки коли Оберон позаторік показав мені цю Печатку...

— Оберон? Вона в нього?

— Вона ні в кого. Просто є люди, які вміють Печатку відкривати й закривати. І Оберон бував у тім світі, давно. Це більше не царство мертвих... Але місце вкрай неприємне.

— М-да, — пробурмотіла я.

Вечір був теплий, ані шелесне навкруги, цвірчав світляками, ледь чутно шурхотів водою, а я сиділа навколо всього цього миру і благодаті, і мені уявлялось колишнє царство мертвих, занедбане і зачинене, як комірчина.

— Якось, знаєш, — невпевнено почала я. — Є

легенди про героїв, які спускались у загробний світ. Ал-ле... Це дійсно були великі герої. «І всі дорослі чоловіки», — додала я по думки.

Гарольд знизав плечима:

— У справжньому загробному царстві, діючому, в нас хоч якась була б підмога: Ланс, наприклад. Мій батько... А так — підмоги не дочекається.

— Але там є принци? — мій голос затремтів.

— Так! Оберон розповідав, що там дуже багато маленьких королівств. Усі з усіма воюють. Звичайно, там є принци.

Потроху темніло. Небо остаточно вилиняло, з бежевого ставши блакитним, а потім і синім.

— А чому Оберон сам туди не піде?

Гарольд ляснув по коліну рипучим сувоєм:

— Та тому що... Розумієш, тут тільки з вигляду все спокійно й добре. А насправді в Королівства повно ворогів. Варто їм довідатися, що короля немає на місці — тут таке почнеться...

— А якщо він умре? Не почнеться?

Гарольд винувато схилив голову.

— Ну що ти мовчиш?

— Якщо він умре, — сказав Гарольд глухо, — король усе одно буде на місці. Я.

— Ось як? — запитала я противним голосом ябеди. — Ти що, рівня Оберону?

— Ні, — Гарольд дивився за ріку. — Але

коли... якщо... він умре, я отримаю в спадок частину його сили.

— Тоді про що ми взагалі переживаємо? — запитала я після довгої паузи.

Гарольд пильно подивився на мене. Мені стало соромно.

— Пробач.

Він мовчав.

— Ну пробач, будь ласка. А ти сам не можеш туди...

— Ну нащо повторювати? — у голосі Гарольда було тепер роздратування. — Я піду, а там нехай кочівники дітвору ріжуть?

— Ти на мене сподівався, — сказала я сумно. — Ти мене привів, щоб я вирушила за Відьмину Печатку.

— Я тебе привів, щоб ти вмовила Оберона, — заперечив Гарольд не дуже впевнено.

— Нащо його умовляти, якщо ти сам кажеш — він не може йти?

Над рікою загорілася перша тьмяна зірочка.

— Якщо чесно, — тихо сказав Гарольд, — я тебе привів просто від зневіри. Ти єдина людина... єдиний тут маг, окрім мене та Оберона. Мені хотілось з тобою... поговорити, чи що.

— Ну от і поговорили.

— Поговорили, — Гарольд зітхнув. — Ліпше тобі повернутися, звичайно. Все одно...

Він замовк.

— Як він міг дати таку дурну обіцянку? — вирвалося в мене. — Не міг придумати щось інше?

— Може, й міг, — голос Гарольда став строгішим. — А може, не було нічого іншого. Не було вибору, розумієш?

Зірки спалахували одна за одною, ніби розсипали білу крупу. І чим темніше ставало, тим яскравіше вони горіли, мерехтіли, ледь помітно міняючи колір.

Гарольд мовчав.

— А час? Час там такий самий?

— Оберон казав, що точнісінько такий самий. День у день.

— Хоч це радує, — я нервово захіхікала.

Гарольд ухопився за голову:

— Лінко... Ця ж Печатка — така паскудна штука. Якщо за неї хтось увійде з нашого боку — поки він не вийде назад чи загине. Печатка нікому не підкоряється. Це означає, що ніхто не прийде на допомогу. Якщо увійшов — сподівайся на себе!

Холодний вітер пробіг над річкою, і мені здалося, що зорі на мить пригасли.

* * *

Ми довго спускалися вузькими сходами — у підвал, у підземелля. Ішли в повній темряві —

нічним зором я розрізняла вологі стіни, що подекуди поросли цвіллю, і гладкі сходи під ногами. Час від часу вони повертали під прямим кутом. Тричі за весь наш шлях за рогом з'являлося світло — стражники несли вахту на вузьких сходових майданчиках.

П'ять чи шість разів Гарольд зупиняв мене, щоб показати пастку. Людина, яка не знає коридору як слід, обов'язково зачепила б невидимий волосок, протягнутий над підлогою, або наступила на широку — ширшу за інші — сходинку, або змусила б здригнутися павутинку в кутку. Такого необережного чекав кам'яний мішок, а сторожа здійняла б тривогу.

— Там унизу що, скарб? Схованка? Відьмина Печатка?

— В'язниця.

Я притихла.

Нарешті, спустившись глибоко-глибоко, ми опинилися у великій кімнаті під низькою стелею. На стелі темніли малюнки й написи, зроблені кіптявою свічок: «Люблю Елізу», «Тут сторожував Василько» і подібні нісенітниці. Вздовж стін горіли смолоскипи. Стояло велике крісло (як його тільки протягли по цьому вузькому коридору?) і кілька бочок, великих і маленьких.

Подекуди на кільцях, умурованих у камінь, висіли обривки ланцюгів.

— О-о, — сказала я, озираячись.

— Побудь тут, — Гарольд взяв один зі смолоскипів. — Я скоро повернуся.

І так, зі смолоскипом, пройшов крізь кам'яну стіну. Тільки через секунду я зрозуміла, що насправді в стіні був прохід — вузький, замаскований грою тьмяного світла.

Я озирнулася ще раз. Мені доводилося чимало разів бувати в різних неприємних, лиховісних місцях, але це підземелля видалося чи не рекордсменом з моторошності й зловісності. Щоб додати собі мужності (я все-таки не бранець тут, а королівський маг), я всілась у крісло.

Воно було розраховане на велику дорослу людину, чоловіка. Я спробувала прилаштувати руки на підлокітниках — лікті задерлися, як крильця смаженого курчати. Щоб обіпертися на спинку, треба було прийняти незручну напівлежачу позу. Нogi теліпалися. Пововтузившись трохи, я сповзла на край дерев'яного сидіння, поклала долоні на коліна й спробувала повторити про себе правопис суфіксів «онн», «єнн».

Згадати правило мені не вдалося, але я принаймні відновила цілковите самовладання до того моменту, коли зі стіни — з вузького проходу, де зник Гарольд, — без усякого попередження з'явилися двоє.

Один був мій друг і вчитель.

Другий — здоровенний, бородатий, кошлатий, як дикун, і голий до пояса. Коричневе волосся росло в нього з вух, з ніздрів, з пахв, суцільним шаром покривало живіт і, здається, спину (я зразу не встигла розгледіти). Руки він тримав схрещеними перед грудьми, і кожна рука була, як тушка баранчика — така ж велика й укрита шерстю. На зап'ястях жовтіли браслети. З бороди, що ковтунами затопила все обличчя, дивилися жовті й круглі, як у кота, очиська. Дзьобом видавався білий гострий ніс; зросту волосатий був приблизно Гарольдового, але в півтора раз ширший.

Я заціпеніла у своєму кріслі.

— Познайомся, Ліно, — сказав Гарольд буденно. — Це Уйма... Колишній племінний вождь і колишній людожер. Уймо, це Ліна — маг дороги.

Жовті очиська оглянули мене уважним поглядом, і я дуже засумнівалася в словах Гарольда. Чого це мій друг вирішив, що людожер «колишній»? Навіщо він узагалі привів сюди це опудало? З глузду з'їхав, чи що?

— Ліно, — Гарольд зітхнув. — Я не можу вирушити з тобою сам. Але й одну тебе відпускати — дурість і злочин. Ось Уйма. Він один вартий десятка бійців. І він згоден піти з тобою за Відьмину Печатку.

О так, подумала я з жахом. Він згоден, яке

щастя. Це що ж, один із племінних вождів, захоплених Обероном на островах? У в'язниці поведився як зразковий вегетаріанець, «перевиховався», і тепер Гарольд не просто його відпускає — пропонує мені в супутники? Щоб першою людоджерською стравою після довгої перерви стала Ліна Лапіна?!

— Дякую, — сказала я, відкашлявшись. — Але все-таки ліпше я сама.

Гарольд насупився, ніби не розуміючи. Подивився на Уйму, на мене. Я зробила вигляд, що розглядаю чорні написи на стелі.

— Уймо, — сказав Гарольд напружено, — зачекай хвилиночку...

Він узяв мене за лікоть і витяг у коридор, анітрішки не турбуючись про те, що людоджер залишився без нагляду.

— Лінко, я йому довіряю. І ти можеш йому довіряти. Я б ніколи не відправив його з тобою, якби хоч один сумнів...

— А чому він у вас у в'язниці сидить?

— Він не сидить. Він добровільно вирішив розділити долю своїх одноплемінників, а серед них є такі, які ковтають людей цілими.

Я поперхнулася.

— А він, отже, не ковтає?

— Він узагалі людей не їсть! Давно!

— Звідки ти знаєш?

— Відтіля! Я королівський маг чи хто?

— Не знаю, — сказала я, стримуючи злість. — Не знаю, чому, вирушаючи у небезпечне місце, мені головну безпеку треба брати із собою.

— Він не небезпечний! Або ти йдеш із ним, або взагалі нікуди не йдеш.

— І нехай усе залишається, як є?

Бліде лице Гарольда вкрилося червоними плямами. Він випрямився, мало не стукнувшись головою об низьку стелю, і відразу став суворим і чужим:

— Ти ображаєш мене недовірою, магу дороги?

— Чому недовірою, — промурмотіла я примирливо. — Чому ображаю... Я не хочу з ним іти, Гарольде, він мені не подобається.

Він якийсь час постояв, як статуя на постаменті, а потім зітхнув і посмутнів:

— Півночі позаду. Щоб відкрити Відьмину Печатку, потрібно години чотири, не менше. На світанку я виступаю на кочівників, і нікуди від цього не дінешся. Ми довго ще будемо сперечатися?

Розділ сьомий

Відьмина печатка

Утрюх ми піднялися нагору — Гарольд

попереду, за ним Уйма і я у хвості процесії. Шкіряні штани людожера були пришиті до його м'яких чобіт. Ступав він безшумно й дуже легко — ніби величезна туша, надута повітрям.

Ми проминули першу варту, потім другу й третю. Стражники реагували на Уйму по-різному — деякі статечно кивали, наче й не було нічого. Інші витріщали очі. А один молодий солдат, напевне новачок, схопився за піку й приготувався до сутички.

Хоробрі хлопці в Королівстві.

Ми успішно оминули всі пастки (Уйма, схоже, знав їх не гірше за Гарольда), піднялися наверх і повернулися в палац довгою темною галереєю (у тому, що Уйма бачить у темряві, не доводилося сумніватись).

Замок був пронизаний потайними ходами. Гарольд зтяг нас за якусь порт'єру (людожерові довелося протискуватися боком). Витими сходами, ледве не наступаючи на безтурботних пацюків, ми підіймалися так довго, що я остаточно знесилилась. Гарольд лаявся упівголоса. Уйма плив, ледве торкаючись сходів клишавими ступнями, ширяв над пацюками, як волосатий дирижабль, і дихав безшумно. А може, зовсім не дихав.

Нарешті Гарольд привів нас у велику кімнату, дуже схожу на кабінет Оберона, з такими ж дерев'яними меблями, з такою ж дошкою на

тринозі, з таким же захаращеним письмовим столом. Я пошукала поглядом пацюка Дору й не знайшла.

— Це мій кабінет, — сказав Гарольд. — Мій власний. Уймо, ти пролізеш в ось таку, — він розвів руками, як рибалка з анекдоту, — ось у таку діру?

— Тільки б голова пролізла, — сказав людожер. Я вперше почула його голос. Він говорив не на видиху, як усі люди, а на вдиху, і звук виходив до того моторошний, що я в розпачі сіла на лавку.

— Тоді я наводжу печатку, — Гарольд коротко зітхнув. — Ех, часу ні на що не вистачає...

Він швидко розвернув дошку, протер її рукавом, як Оберон. Хвилину постояв, зважуючи в руці довгу гостру крейду. Потім зі стукотом тицьнув просто у центр дошки. Полетіли крейдяні крихти.

Гарольд поривчасто зітхнув і повів крейду від центра по спіралі. Спочатку мені здавалося, що він водить по тому самому місці, і тільки через хвилин десять удалося розгледіти перші результати його роботи — візерунок, що нагадує річні кільця на зрізі дерева.

— І так треба розмалювати всю дошку? — жахнулася я.

Гарольд труснув головою, мовляв, не заважай. Уйма безшумно бродив по кабінеті. Брав до